

**Звіт про наукову роботу
КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКОЇ ШКОЛИ ВРЯДУВАННЯ
ІМЕНІ АНДРІЯ МЕЛЕСЕВИЧА
факультету правничих наук
у 2022 році**

1. Завідувач кафедри

Тертичка Валерій Володимирович, доктор наук з державного управління, професор, обраний на посаду з 01.09.2019, контракт до 31.08.2024.

2. Напрямок наукових досліджень

Суспільні науки.

3. Наукові школи, які формуються і розвиваються на кафедрі

Планується унормування створення в НаУКМА наукової школи «Суспільна політика і врядування» (Public Policy and Governance Scientific School), яка на сьогодні відповідає всім дев'яти кваліфікаційним ознакам для реєстрації та атестації дослідницького колективу як наукової школи. Керівник школи – Тертичка Валерій Володимирович, доктор наук з державного управління, професор.

У найближчий п'ятирічний період школа планує здійснювати підготовку щонайменше 10 здобувачів за освітньо-науковою програмою «Дослідження політики і врядування» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» (ID програми в ЄДЕБО 56161; затверджена рішенням вченої ради НаУКМА 29.04.2021, протокол № 6, пункт 8; упроваджена наказом НаУКМА від 08.07.2022 № 267 на підставі ухвали Вченої ради НаУКМА від 30.06.2022, протокол № 11).

У 2022 р. здійснений набір чотирьох здобувачів.

4. Тема НДР, що виконується кафедрою

- назва НДДКР: «Аналіз політики: методологія, процедури та кращі практики»;
- номер державної реєстрації: 0121U100160;
- категорія роботи: фундаментальна;
- терміни виконання: відкрито в 2021 р., термін завершення – 2022 р.

5. Кадровий потенціал кафедри

Чисельність наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників кафедри – 37, у тому числі 31 сумісників.

Чисельність у складі НПП:

- докторів наук – 10, у тому числі 6 сумісників;
- кандидатів наук – 14, у тому числі 12 сумісників.

Чисельність:

- аспірантів – 4;
- докторантів – 0;
- молодих учених (віком до 35 років) – 0.

6. Анотований звіт із наукової теми

Тема: «Аналіз політики: методологія, процедури та кращі практики».

Керівник: Тертичка В. В., д-р наук держ. упр., професор.

Термін виконання: 2021-2022 рр.

Джерело фінансування: безоплатно.

Мета роботи:

Розроблення теоретичних положень і практичних рекомендацій органам влади з удосконалення процедур аналізу державної політики для становлення належного суспільного врядування.

Результати роботи:

- методологія визначення цілей і завдань політики;
- методологія аналізу стейкгоल्дерів політики;
- методологія побудови ланцюга проблема – цілі – інструменти – результати в аналізі політики;
- методологія формулювання й порівняння варіантів політики та інструментів її реалізації;
- методологія економічного аналізу політики;
- методологія моніторингу та оцінювання політики;
- методологія залучення громадськості до вироблення політики;
- методологія цифровізації аналізу політики.

Кількість виконавців: 18, на громадських засадах.

Стислий опис отриманих наукових результатів

Доведено, що невід’ємною складовою оптимізації механізмів вироблення державної політики та демократизації врядування має стати інституалізація аналізу політики. Для цього необхідно унормувати вимоги до фахової підготовки виконавців аналізу політики, розробити повноцінну магістерську програму з державної політики (на зразок програм МРР в університетах Заходу) з акцентами на аналіз політики (для підготовки замовників аналізу та аналітиків політики), створивши відповідний навчальний центр, та запровадити:

- персональну відповідальність керівників за формальне проведення консультацій із громадськістю перед ухваленням владних рішень і під час моніторингу та оцінювання політики; замовлення рекомендацій (порад), що приховують ризики й загрози ухвалення кон’юнктурних або підтримуваних групами спеціальних інтересів владних рішень;

- повний цикл аналізу політики під час: визначення концептуальних засад реалізації державної політики, пріоритетів та стратегічних напрямів соціально-економічного розвитку, послідовності дій, вибору оптимальних шляхів, механізму і засобів розв’язання проблеми, проведення реформ; розроблення загальнодержавних та інших цільових програм; аналізу впливів регуляторних актів;

- аудит виконання (performance auditing), що передбачає аналіз результативності, ефективності та економічності використання суспільних ресурсів під час виконання бюджетних програм;

- механізми моніторингу й контролю дієвості державної політики, зокрема оцінювання політики й програм.

Практична цінність результатів та продукції

Розроблену методологію визначення цілей і завдань політики, аналізу стейкгоल्дерів політики, побудови ланцюга проблема – цілі – інструменти – результати, формулювання й порівняння варіантів політики та інструментів її реалізації призначено для використання під час підготовки пропозицій стосовно формування політики, у тому числі розроблення та проведення експертизи проектів програм, концепцій, стратегій, проектів законів та інших нормативно-правових актів, проектів міжнародних договорів, що визначено Законом України «Про державну службу» як «діяльність із практичного виконання завдань і функцій держави». Результати роботи відображені в інформаційно-аналітичній підтримці діяльності органів державної влади й місцевого самоврядування, зокрема Мінреінтеграції, Мінветеранів, Міненерго, Держенергоефективності, НАДС, Донецької й Луганської обласних військових адміністрацій; а також у консультативній допомозі державним науково-дослідним установам та інститутам підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування.

Використання результатів дослідження у навчальному процесі

Методологію визначення цілей і завдань політики, аналізу стейкгоल्дерів політики; побудови ланцюга проблема – цілі – інструменти – результати в аналізі політики; формулювання й

порівняння варіантів політики та інструментів її реалізації впроваджено у викладання навчальних модулів:

– «Вступ до суспільного врядування» освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти «Суспільне і приватне врядування» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»;

– «Процес і процедури політики», «Аналіз політики», «Методи для суспільного врядування», «Економіка для доказової політики» (обов'язкова компонента), «Середовище вироблення політики та процедури аналізу стейкхолдерів», «Порівняльний аналіз процедур вироблення політики в ЄС, США/Канаді й Україні», «Підготовка і презентація результатів аналізу та оцінювання політики», «Моделювання владних рішень» (вибіркова компонента) освітньо-наукових програм підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня «Суспільна політика і врядування» й «Комунікації в демократичному врядуванні» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»;

– «Доказова політика: аналіз даних і методологія добросесних досліджень», «Середовище сервісно-орієнтованої політики: реінжиніринг та дослідницька етика» освітньо-наукової програми підготовки здобувачів вищої освіти третього рівня (доктор філософії) «Дослідження політики і врядування» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»;

– сертифікатних програм «Врядування в умовах конфліктного та постконфліктного врегулювання» й «Комунікації в демократичному врядуванні».

Звітна документація

Двадцять одна наукова стаття; три розділи в колективних монографіях; 16 магістерських праць; наукова розробка з вироблення ефективних і результативних владних рішень.

7. Обсяг коштів на виконання наукових досліджень і розробок у звітному році, які за результатами конкурсного відбору фінансуються із загального фонду бюджету

Відсутній.

8. Обсяг коштів на виконання наукових досліджень і розробок у звітному році, які фінансуються зі спеціального фонду державного бюджету

Відсутній.

8.1. Кількість проєктів НДР, які кафедра підготувала та подала у звітному році

Проєкти НДР на конкурс не подавалися.

9. Розробки, які впроваджено за звітний період за межами ЗВО

Акти впровадження розробок за межами ЗВО відсутні.

10. Науковий доробок за звітний рік

10.1 Захищені кандидатські, PhD, докторські дисертації

Відсутні.

10.2. Публікації

10.2.1. Монографії

10.2.1.1. Одноосібні

Відсутні.

10.2.1.2. Колективні

Відсутні.

10.2.3 Підручники та навчальні посібники

Відсутні.

10.2.4. Інше

1. Оцінювання загроз енергетичній безпеці : аналіт. доп. / [О. М. Суходоля, Г. Л. Рябцев, Ю. М. Харазішвілі та ін.] ; за ред. О. М. Суходолі. Київ : НІСД, 2022. 63 с. Авт. розд. 2-4. <https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2022.11>

2. Практичні рекомендації з проходження осінньо-зимового періоду 2022-2023 років для центральних органів виконавчої влади, місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, управителів житлових будинків, керівників ОСББ (ЖБК), мешканців багатоповерхових і приватних будинків, суб'єктів господарювання державної та комунальної форми власності / [кол. авт.]. Київ : Держенергоефективності, 2022. 10 с. URL: https://sae.gov.ua/sites/default/files/Practical_recommendations_heating_season_2022_2023.pdf

10.3. Наукові статті

10.3.1. У виданнях, що індексуються на час виходу публікації в наукометричних базах Web of Science та (чи) Scopus

1. Public Administration System in the Field of Finance under the Influence of Digitalization / A. Khaletska, I. Zhuk, T. Stepura, et al. *Economic Affairs (New Delhi)*. 2022. Vol. 67 (3). P. 225-231. URL: <https://economicaffairs.co.in/Journal/abstract/id/NTMyNA==/?year=2022&month=June&volume=Volume%2067&issue=Issue%203>.

2. Shevchenko V., Malys N., and Tkachuk-Miroshnychenko O. Ukrainian Travel Media: Analysis of Thematic Categories. *Media Studies*. 2022. Vol. 13, No. 25. P. 125-145. URL: <https://hrcak.srce.hr/ojs/index.php/medijske-studije/article/view/16581>.

10.3.2. Публікації у зарубіжних періодичних наукових виданнях країн ОЕСР

Відсутні.

10.3.3. У фахових українських виданнях (з переліку категорії Б)

1. Синицина Н. Г. Універсальні навички (soft skills): теорія та практика опанування здобувачами вищої освіти в Україні. *Наука і техніка сьогодні. Сер. «Педагогіка»*. 2022. № 10. С. 289-303. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/nts/article/view/2545>

2. Malys N. A., Shevchenko V. E., Tkachuk-Miroshnychenko O. Ye. Language Policy in Ukraine in the context of European integration. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Сер. «Філологія. Журналістика»*. 2022. Спецвипуск. Р. 67-73. DOI: <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2022.spec/11>

10.3.4. В інших виданнях України

Рябцев Г. Л. Регіональні аспекти повоєнного відновлення паливно-енергетичного комплексу України. *Механізми управління розвитком територій* : зб. наук. пр. у 2 ч. Житомир : Поліський національний університет, 2022. Ч. 1. С. 81-84.

10.3.5. В інших іноземних виданнях

Відсутні.

10.3.6. В інших іноземних журналах

Відсутні.

10.4. Патенти, авторські свідоцтва

Відсутні.

10.5. НПП кафедри (за основним місцем роботи), які є членами редакційних колегій наукових видань, які індексуються у наукометричних базах Scopus та/або Web of Science

Ільченко-Сюйва Л. В.:

Policy and Governance Journal (Scopus). URL: <https://grassrootsjournals.org/jpg/>;

Administrative Sciences Journal: Special Issue on Evidence-Based Public Policy Making (Scopus).

URL: https://www.mdpi.com/journal/admsci/special_issues/Policy_Making

Тертичка В. В.:

Policy and Governance Journal (Scopus). URL: <https://grassrootsjournals.org/jpg/>

10.6. Науковий журнал НаУКМА, який готує кафедра самостійно чи у партнерстві

Відсутні.

10.7. Чи завантажені публікації співробітників в інституційний репозитарій НаУКМА

Так.

11. Балансова вартість придбаного або отриманого у довгострокове користування у звітному році обладнання

Обладнання не купувалося.

12. Участь у наукових заходах: конференціях, семінарах, літніх школах

12.1. *Перелік наукових заходів, організованих кафедрою (назва наукового заходу, дата, країна, місто, джерело фінансування)*

12.2. Національні/регіональні

Організовані самостійно

1. Університетський захід гуртування Спільноти «Різдвяні зустрічі KMSGov» (09.01.2022; Київ).

2. Тематична зустріч із прем'єр-міністром України 2019-2020 рр. О. Гончаруком «Проблеми і перспективи багаторівневого врядування» (15.05.2022; Київ).

3. Читацький клуб «Комунікації у врядуванні» (07.02.2022, 18.06.2022, 23.10.2022; Київ). Переможець у номінації «Підготовка магістрів за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» конкурсу НАДС «Кращі практики впровадження освітніх інновацій у системі професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад» у 2022 році.

4. Методологічний семінар-коворкінг «Чи має право на існування 28 галузь і 281 спеціальність: термінологія і поняття» (29.09.2022; Київ).

Організовані і проведені спільно із працівниками інших інституцій, закладів

1. Круглий стіл «Підвищення професійного рівня державних службовців в умовах російської агресії» (28.04.2022; Чернівці; спільно з Чернівецьким центром підвищення кваліфікації працівників органів влади);

2. Четверта сесія Київської Академії жіночого лідерства (16.08.2022; Київ; спільно з ГО «Новий соціальний вектор», Управлінням з питань гендерної рівності КМДА, Всеукраїнською Асоціацією об'єднаних територіальних громад).

12.3. Міжнародні

Організовані самостійно

Тематична зустріч із канадським політологом, фундатором Школи суспільного врядування в Україні Б. Кравченком «Нова Україна – нове урядування» (14.10.2022, Київ).

Організовані і проведені спільно із працівниками інших інституцій, закладів

XI «Розумовські зустрічі»: Міжнародна науково-практична конференція (17-18 листопада 2022 р.); спільно з Чернігівським центром перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій.

12.4. Доповіді співробітників на конференціях, семінарах, круглих столах

12.4.1. Національних/регіональних

Відсутні.

12.4.2. Міжнародних

1. Ecotourism development hallmarks: case study of Ukraine / N. Malysh, V. Shevchenko, N. Sydorenko, O. Tkachuk-Miroshnychenko. *Scientific Collection «InterConf» (100): with the proc. of the 6th Int. Scientific and Practical Conf. «Global and Regional Aspects of Sustainable Development» (February 26-28, 2022). Copenhagen, Denmark: Berlitz Forlag, 2022. P. 780-788. URL: <https://interconf.top/documents/2022.02.26-28.pdf>*

2. Nature Parks as an Instrument of Ukrainian Ecotourism Promotion / V. Shevchenko, N. Malysh, Tkachuk- O. Miroshnychenko]. *Multidisciplinary Academic Notes. Science Research and Practices* : proc. of the XV Int. Scientific and Practical Conf. (April 19-22, 2022, Madrid, Spain). P. 697-704. URL: <https://isg-konf.com/multidisciplinary-academic-notes-science-research-and-practice/>

3. Riabtsev G. L. Oil embargo as public policy tool. *Influence of Europeanization on public management and administration in Ukraine* : conf. proc. (October 5-6, 2022. Riga, the Republic of Latvia). Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2022. P. 50-53. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-249-4-14>

4. Riabtsev G. L. Ukraine and EU fuel markets: A new reality. *Romania, Bulgaria, Moldova – Motor Fuels, LPG, Bitumen* : Executive Retreat ; Bucharest – Constanta, 29-30 September 2022 /

Confidence Inf. Services. URL: https://www.dropbox.com/sh/c2qdc4gbekk07gk/AAA2z-25pDmZAcSfY6Atfo97a/Presentations/ENG/3_1415_GennadiiRiabtsev_EN.pdf?dl=0

5. Рябцев Г. Л. Нефтяное и газовое эмбарго: ожидания и реальность. *Транспортировка нефтеналивных грузов через закавказский транспортный коридор и порты Грузии* : Executive Retreat ; Батуми, 16-17 июня 2022 г. / Confidence Information Services. URL: https://www.dropbox.com/sh/39vk76zmsv0wu2l/AACz8Ax4-nu3TRlZA_gI8eWXa/Presentations/Eng/1_1050_Riabtsev_EN.pdf?dl=0

6. Рябцев Г. Л. Оцінка можливостей інтеграції енергетичних ринків України та ЄС під час війни і в повоєнний період. *Сімдесят перші економіко-правові дискусії. Серія: Соціальні та гуманітарні науки: матеріали Міжнар. наук. інтернет-конф. (Львів, Україна – Переворськ, Польща, 21-22 груд. 2022 р.)* / [редкол. : О. Патряк та ін.] ; ГО “Наукова спільнота”; WSSG w Przeworsku. Львів : ФОП Шпак В.Б. URL: <http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-4156/>

7. Рябцев Г. Л. Пріоритети сучасної енергетичної політики. *Шістдесят сьомі економіко-правові дискусії. Серія: Соціальні та гуманітарні науки: матеріали Міжнар. наук. інтернет-конф. (м. Львів, Україна – м. Переворськ, Польща, 28-29 лип. 2022 р.)* / [редкол. : О. Патряк та ін.] ; ГО “Наукова спільнота”; WSSG w Przeworsku. Львів : ФОП Шпак В. Б. С. 68-72 с. URL: <http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-4012/>

13. Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями

Держава-партнер	Установа-партнер	Назва наукового проекту	Документ, термін дії	Спільні заходи в 2022 році
Норвегія	Український католицький університет, Асоціація українських міст, Oslo Metropolitan University, Norwegian Association of Local and Regional Authorities	EGOVLOC: E-governance as a tool for local democracy	грантовий номер CPEA-LT-2017/10065, 2017-2022 рр.	Спільне керівництво магістерськими дослідженнями із цифрової демократії
США	Університет Індіани, Блумінгтон, США	University Partnership for Pre-Service and In-Service Training in Government Communications	грантовий номер SLMAQM18CA20453, 2018-2022 рр.	Упровадження сертифікатної освітньої програми «Комунікації в демократичному врядуванні»; спільні студентські семінари
США	International Research & Exchanges Board	IREX's Veteran Reintegration Program	2022-2023 рр.	Забезпечення професійного розвитку ветеранів для роботи на посадах державної служби та служби в органах місцевого самоврядування
ФРН	Фонд Ганса Зайделя в Україні	Налагодження діалогу та посилення спроможності кадрів щодо врядування в умовах конфліктного та постконфліктного врегулювання	2021-2023 рр.	Розроблення програми підвищення кваліфікації посадових осіб місцевого самоврядування «Врядування в умовах конфліктного та

Держава-партнер	Установа-партнер	Назва наукового проекту	Документ, термін дії	Спільні заходи в 2022 році
				«постконфліктного врегулювання»

14. Угоди про наукову співпрацю з ВНЗ, інститутами НАНУ, іншими науковими установами та організаціями

21 лютого 2022 р. – із DISFOR – University of Genova;

01 червня 2022 р. – із Навчально-науковим інститутом публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

19 вересня 2022 р. – із Донецьким державним університетом внутрішніх справ.

15. Членство в комісіях та інших колегіальних органах МОН

Тертичка В. В. – Експертна рада МОН із державного управління.

16. Відомості про науково-дослідну та інноваційну діяльність студентів, молодих учених

16.1. Кількість науковців, що отримують стипендії Кабінету Міністрів України для молодих учених

Відсутні.

16.2. Кількість науковців, що отримують інші премії та гранти Президента для молодих учених

Відсутні.

16.3. Кількість студентів, які беруть участь у виконанні науково-дослідних тем з оплатою

Відсутні.

16.4. Кількість студентів, які брали участь в олімпіадах (1/2 тури)

Відсутні.

16.5. Кількість студентів, які одержали нагороди за результатами 2 туру

Відсутні.

16.6. Кількість опублікованих статей, тез доповідей за участю студентів

Відсутні.

16.7. Кількість студентів, які брали участь в національних і міжнародних конференціях

Відсутні.

16.8. Кількість студентських наукових конференцій і семінарів, проведених кафедрою

1. Міжнародний студентський науковий семінар «Дві журналістики» (18.02.2022; спільно з Університетом Індіани, Блумінгтон, США).

2. Студентський науковий семінар «Порівняльний аналіз владних комунікацій: вакцинальні комунікаційні кампанії проти COVID-19» (15.07.2022).

3. Студентський науковий семінар «Як органам державної влади результативно використовувати соціальні мережі?» (18.12.2022).

4. Публічний захист курсових робіт здобувачами освітньо-наукової програми «Суспільна політика і врядування», 22.12.2022).

16.9. Кількість студентів, які одержують стипендії Президента України

Відсутні.

16.10. Кількість студентів, які отримують інші стипендії та премії

12 (за проектом University Partnership for Pre-Service and In-Service Training in Government Communications).

17. Інша діяльність кафедри

Науково-педагогічні працівники Школи співпрацюють з органами державної влади в Україні, надаючи на постійній основі консультації з питань формування та реалізації державної політики.

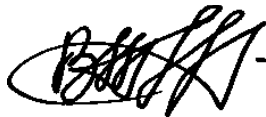
Доцент Ільченко-Сюйва Л. В. є співголовою робочої групи NISPAcee Evidence-Based Public Policy Making. Професор Рябцев Г. Л. і доцент Ільченко-Сюйва Л. В. є членами European

Organization of Scientific Research and Doctoral Studies. Професори Тертичка В. В., Рябцев Г. Л., Халецька А. А., доценти Ільченко-Сюйва Л. В. і Кілієвич О. І. є експертами й експертами-тренерами міжнародних проектів за підтримки ПРООН, CIDA, EU, SIDA, WB, UNDP, USAID, IRF.

Школа є інституційним членом Мережі інститутів і шкіл державного управління у Центральній та Східній Європі (The network of institutes and schools of public administration in Central and Eastern Europe – NISPAcee). У 2022 р. Школа планувала отримати європейську акредитацію (European Association for Public Administration) для освітньо-наукової програми «Суспільна політика і врядування» (процедуру перенесено через війну).

У 2022 р. штатними науково-педагогічними працівниками Школи проведені дві прес-конференції для медіа, взято участь у понад 400 телевізійних і понад 50 радіоефірах, надано понад 500 коментарів з актуальних питань формування та реалізації державної політики.

Завідувач кафедри

В. В. Тертичка